

Worstelen met de eigen verantwoordelijkheid

Als projectleider heb ik regelmatig contact met melkveehouders en hun adviseurs. Vaak gaat het dan over de excretiewijzer. Het gebruik van de door Koeien & Kansen ontwikkelde tool werpt vragen op, veelal van praktisch aard, maar ook regelmatig over de spelregels. De vele honderden gebruikers moeten duidelijk nog wennen aan de vrijheid van handelen. Waar ze bij MINAS verplicht waren aangifte te doen, hoeven ze de berekening nu alleen maar in hun persoonlijk archief op te slaan. Mogelijk dat er op zekere dag immers een AID'er langskomt voor een controle op de mestproductie en plaatsingsruimte. Vergelijkbare vrijheid van handelen heb je bij het bemestingsplan. De kaders zijn aangegeven en de rest mag je zelf invullen. De rol van de overheid is hiermee verschoven van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' de beleidsdoelen worden gerealiseerd.

Ondernemers hebben dus hun eigen verantwoordelijkheid in deze. Het bewustzijn van deze

verantwoordelijkheid kan wat mij betreft groter zijn en daarmee ook het collectief besef dat ons aller handelen mede bepalend is voor bijvoorbeeld een hernieuwde derogatie. Voorbeeld: Elk jaar zijn er wel redenen om het uitrijverbod voor dierlijke mest uit te stellen. Ook dit jaar. Vaak aangezwengeld door de economische winst die dit op korte termijn oplevert. Bij de uitzonderingspositie die Nederland heeft voor de

derogatie zou ik juist het tegenovergesteld verwachten. Hoe kunnen we, bijvoorbeeld door te investeren in het vergroten van de mestopslag, de aanwending van organisch mest nog meer verschuiven naar het groeiseizoen. Bedenk daarbij dat de introductie van fosfaatevenwichtsbestemming op termijn alleen maar meer druk geeft op de mestmarkt. Een ruimere opslag levert dus ook flexibiliteit op.

De melkveehouderij is op de goede weg. Samen hebben we in de laatste decennia de stikstof- en fosfaatoverschotten aanmerkelijk kunnen verlagen. In het zicht van de finish moeten we dus niet in de remmen knijpen, maar vol in de eindsprint. We moeten laten zien dat we de beste zijn. Dat is immers hét bewijs dat we kunnen omgaan met de verkregen verantwoordelijkheid.

***Jaap Gielen, projectleider,
Animal Sciences Group, Wageningen UR***